

Europska
komisija

STANJE UNIJE
2018.

Proširenje ovlasti Ureda europskog javnog tužitelja radi borbe protiv kaznenih djela terorizma

#SOTEU

12. rujna 2018.

Europska unija mora također biti snažnija u borbi protiv terorizma. Tijekom protekle tri godine ostvarili smo stvaran napredak. No još uvijek nam nedostaju sredstva za brzo djelovanje u slučaju prekograničnih terorističkih prijetnji. (...) Isto tako smatram da postoje dobri razlozi da se novom Uredu europskog javnog tužitelja povjeri zadaća progona prekograničnih kaznenih djela terorizma.

Jean-Claude Juncker, Govor o stanju Unije, 13. rujna 2017.

Za Europljane je sigurnost na prvom mjestu. Komisija je tijekom prošle tri godine poduzela niz važnih inicijativa kako bi se u EU-u ojačalo zakonodavstvo u tom području. Teroristima smo onemogućavali izvođenje napada, sudjelovali smo u razmjeni obavještajnih podataka među državama članicama, štitili Europljane na internetu i bolje upravljali granicama.

Prekogranični aspekt sigurnosnih prijetnji sve je izraženiji pa Europa mora djelotvornije usmjeravati resurse za borbu protiv kaznenih djela terorizma. Proširenje ovlasti Ureda europskog javnog tužitelja zalag je da ni jedan terorist ni kriminalac neće izbjeći pravdi.

Povezivanje fragmentiranih istraga

S čim se danas suočavamo? Džihadistička teroristička ćelija ima spavače u nekoliko zemalja EU-a. Međusobno ne komuniciraju, a upute primaju samo šifriranim porukama. Zadaće im se razlikuju, primjerice dobivanje lažnih osobnih iskaznica (u zemlji A), kupnja kemijskog materijala (u zemlji B) i tako dalje, a samom se operacijom upravlja iz treće zemlje.

Tijela u zemlji A otkrivaju da lažne isprave glase na fiktivne osobe i uhićuju osumnjičenika. Nisu svjesna toga da su navedene isprave izrađene za terorističku ćeliju pa osumnjičenika kazneno gone samo za puko krivotvorenja isprava.

Tijela u zemlji B identificiraju člana ćelije koji je kupio prekomjernu količinu pesticida radi izrade bombe. Uhićuju ga i sumnjiče da je djelovao samostalno, ne znajući za druge članove ćelije.

Oba slučaja završavaju osuđujućim presudama, ali ne nužno za kaznena djela terorizma, a šira mreža i njezine aktivnosti ostaju neotkrivene.

Ured europskog javnog tužitelja s proširenim bi ovlastima mogao učiniti sljedeće:

- ✓ usmjeravati istrage i kazneni progon na razini EU-a, osiguravajući usklađen pristup kaznenom progonu. To bi bilo moguće zahvaljujući mreži delegiranih javnih tužitelja Ureda europskog javnog tužitelja koji bi surađivali s nacionalnim tijelima svih zemalja EU-a koje sudjeluju u mreži
- ✓ povezivati i zajednički kazneno goniti povezane predmete
- ✓ nalagati istrage
- ✓ osigurati pravovremeno prikupljanje dokaza.

Pravovremena razmjena informacija

S čim se danas suočavamo? Tijela u zemlji A primjenjuju posebne tehnike istrage u slučaju terorizma koji uključuje terorističku ćeliju, za koju se sumnja da je aktivna u zemljama A, B, C i D.

Tijela u zemlji A žele zaštititi svoj izvor kako bi metode putem kojih su informacije prikupljene ostale zaštićene. Zbog toga postoje kašnjenja u razmjeni informacija sa zemljama B, C i D te s Eurojustom (agencija EU-a za olakšavanje suradnje i koordinacije nadležnih tijela država članica EU-a u kaznenim istragama).

Kao rezultat toga, postoji povećani rizik od uspješnog kaznenog djela terorizma u zemljama B, C i D i, potom, skrivanja terorista.

Ured europskog javnog tužitelja s proširenim bi ovlastima mogao učiniti sljedeće:

- ✓ uputiti nacionalna tijela kako proaktivno i ciljano prikupljati dodatne informacije
- ✓ uputiti nacionalna tijela da informacije podijele s Eurojustom i Europolom
- ✓ postupati s osjetljivim i povjerljivim informacijama. Konkretno, Ured europskog javnog tužitelja osigurao bi potpunu povjerljivost informacija s kojima postupa, uključujući načina na koji su prikupljene.

Koordinirane prekogranične istrage

S čim se danas suočavamo? Tijela u zemlji A i zemlji B znaju za sumnjive aktivnosti dviju terorističkih ćelija u njihovim zemljama. Čini se da te ćelije planiraju zajednički teroristički napad u zemlji A.

Policija u zemlji A dobiva nalog i izvršava pretres domova.

To u isto vrijeme namjeravaju poduzeti i tijela u zemlji B, ali se zbog drugih prioriteta ili nedostatka resursa kasni, pa im članovi ćelije uspijevaju izbjeći.

Na kraju je uhićen samo dio šire mreže, a teroristički je napad i dalje stvarna prijetnja.

Ured europskog javnog tužitelja s proširenim bi ovlastima mogao učiniti sljedeće:

- ✓ centralizirano usmjeravati istrage u više zemalja. Konkretno, Ured europskog javnog tužitelja mogao bi nacionalnim tijelima davati upute za koordiniranje policijskih istraga, čime će se primjerice omogućiti brzo zamrzavanje i zapljena imovine te izdavanje naloga za uhićenje diljem EU-a
- ✓ pravodobno sva tijela snabdijevati potrebnim informacijama
- ✓ osigurati dosljedan i djelotvoran progon kaznenih djela terorizma kojim bi se u obzir uzeli interesi svih uključenih zemalja EU-a i EU-a u cjelini
- ✓ rješavati pitanja nadležnosti na temelju objektivnih kriterija radi odlučivanja o tome pred kojim sudom pokrenuti postupak.

Primjer slučaja U BUDUĆNOSTI

U **zemlji A** traje istraga o **financiranju terorizma**. Iako tijela te zemlje imaju jasne naznake da osobe obuhvaćene istragom financiraju terorizam, nejasno je kamo novac u konačnici odlazi.

U **zemlji B** traje istraga zbog saznanja o **pripremnim radnjama za teroristički napad**, primjerice nabavi materijala za izradu „prljave bombe”.

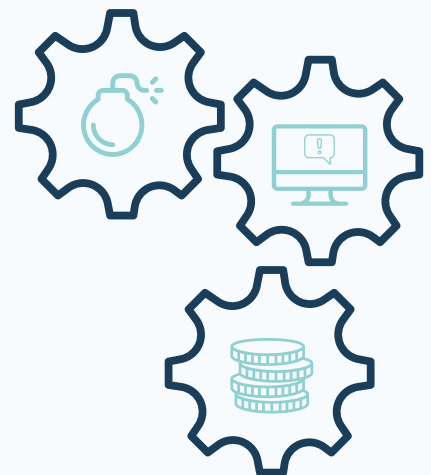
U **zemlji C** istraga je usmjerena na internetsku stranicu na kojoj se **promiče terorizam**. Sumnja se da neki, korisniku nevidljivi dijelovi stranice služe za komunikaciju između članova terorističke skupine.

Nijedna od tih zemalja još nije zatražila potporu Europolu ili Eurojusta jer nemaju saznanja o obuhvaćenosti drugih zemalja.

Međutim, kad je europski delegirani javni tužitelj o istrazi o zemlji A obavijestio Ured europskog javnog tužitelja, **otkriveno je da su slučajevi povezani**: financiranje koje se istražuje u zemlji A zapravo se usmjerava za aktivnosti skupine koja izrađuje „prljavu bombu” u zemlji B te je otkriveno da su te skupine zaista jedna s drugom u doticaju putem internetske stranice koja se istražuje u zemlji C.

Ured europskog javnog tužitelja može osigurati da se istražne radnje potrebne za dobivanje pristupa evidenciji koja se odnosi na internetsku stranicu u zemlji C odvijaju istodobno dok se u zemljama A i B provodi akcija uhićenja članova dviju skupina kako bi im se onemogućilo da prikriju dokaze.

Sve osumnjičenike za kaznena djela terorizma tako se može uhititi u isto vrijeme, a dodatne se istražne radnje mogu koordinirati i provoditi iz jednog ureda. Usto, tako bi se osiguralo da se nadležnosti ne preklapaju.

Ured za publikacije

Print	ISBN 978-92-79-92317-3	doi:10.2775/138281	NA-01-18-840-HR-C
PDF	ISBN 978-92-79-92350-0	doi:10.2775/414760	NA-01-18-840-HR-N